

لایحه بودجه ۹۹ از تصویب هیات دولت گذشت تا روز یکشنبه در صحن علنی مجلس رونمایی شود. پیگیری‌ها نشان می‌دهد که لایحه بودجه در روزهای پایانی دچار تغییرات بزرگی شده است. سقف بودجه عمومی که در ابتدا حول ۴۲۰ هزار میلیارد تومان تنظیم شده بود، به سقف ۴۸۰ هزار میلیارد تومان رسید. بودجه انبساطی سال آتی، از حیث درآمدهای نفتی با یک خوش‌بینی بسته شده است. به نظر می‌رسد بخش اعظم منابع به اوراق مالی دولت وابسته خواهد بود. «دنیای اقتصاد» در یک گزارش به بررسی این تغییرات پرداخته است.

روز گذشته هیات دولت [لایحه بودجه ۹۹](#) را تصویب و [سخنگوی دولت](#) برخی از قطعات باقی مانده پازل بودجه را تکمیل کرد. از این رو، سناریو کلی بودجه ۹۹ در فاصله ۳ روز مانده تا اکران عمومی، تقریباً روشن شده است. سناریویی که حکایت از انبساط ۲۴ درصدی بودجه نسبت به سال جاری و یک حفره دارد؛ حفره‌ای که در اثر اختلاف منابع و مصارف [بودجه](#) به وجود می‌آید.

بودجه انبساطی

دیروز در جلسه هیات دولت، [لایحه بودجه ۹۹](#) تصویب شد تا [حسن روحانی](#) در یکشنبه آینده، [لایحه](#) را به صحن [مجلس شورای اسلامی](#) ببرد.

[سخنگوی دولت](#) نیز در روز گذشته، برخی ارقام نهایی لایحه بودجه ۹۹ را اعلام کرد. به گزارش ایران آنلاین، علی ربیعی با اشاره به پایان بررسی

[البچه](#)

بودجه در هیات دولت گفت: «سقف این بودجه ۴۸۰ هزار میلیارد تومان است.» پس نکته اول اینجاست که سقف بودجه نسبت به نسخه اصلاحی

[بودجه](#)

۹۸۰

[ریشد](#)

۳

/

۲۴

درصدی یافته است. بودجه سال جاری در نهایت با ۳۸۶ هزار میلیارد تومان شناسایی منابع عمومی بسته شده بود. البته پیگیری‌های «دنیای اقتصاد»

»

نشان می‌دهد که سقف بودجه سال آینده، در ۳ نوبت تعیین شد؛ در ابتدا سقف بودجه معادل ۴۲۰ هزار میلیارد تومان بود. پس از آن با اعتراض برخی وزرا، اعتباراتی که پس از اصلاح قیمت حامل‌های

[انرژی](#)

در تبصره ۱۴ بودجه و ذیل حساب سازمان هدفمندی یارانه‌ها گنجانده شده بود، به بودجه عمومی بازگشت و سقف بودجه به ۴۳۹ هزار میلیارد تومان ارتقا یافت

اما این پایان ماجرا نبود. وزرای دیگر هم معتقد شدند باید مصارف تبصره ۱۴ به منابع عمومی هجرت کند، از این رو سقف نهایی بودجه به ۴۸۰ هزار میلیارد تومان ارتقا یافت. در وضعیت اولیه، منابع به حساب سازمان هدفمندی یارانه‌ها در خزانه‌داری واریز می‌شد و سپس سازمان هدفمندی با کسر سهم خود و یارانه‌های نقدی و غیرنقدی، سهم دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها را پرداخت می‌کرد. اما در مدل جدید، تمام مصارف از ابتدا به حساب

[وزارتخانه](#)

یا دستگاه اجرایی مربوطه واریز می‌شود. در هر حال، بودجه دچار انبساط قابل توجهی نسبت به سال جاری شده است، آن هم در شرایطی که به نظر وضعیت تامین منابع چندان تصویر مطلوبی را منعکس نمی‌کند. با ارتقای سقف بودجه، برخی فروض اولیه درآمدی نیز دچار تغییر شد. مثلا در مورد درآمدهای مالیاتی، فرهاد دژپسند در روزهای اخیر اعلام کرد که میزان تعهد سازمان مالیات برای سال آینده ۱۶۰ هزار میلیارد تومان خواهد بود. درحالی‌که اکنون برخی گفته‌ها نشان می‌دهد که درآمدهای مالیاتی به ۱۷۵ هزار میلیارد تومان رسیده است

عددی که به نظر وزارت

[اقتصاد](#)

به سختی زیر بار آن رفت و مصداق آن گفته‌های ربیعی است: «درپاره اخذ

[مالیات](#)

نیز مذاکراتی انجام شد که در این مذاکرات توافق وزیر

[اقتصاد](#)

نیز به دست آمد و تمرکز ما بر دریافت

[مالیات](#)

از کسانی است که فرار مالیاتی دارند.» همچنین از محل درآمدهای گمرکی، وزارت اقتصاد پذیرفت که ۲۰ هزار میلیارد تومان در سال آتی به خزانه‌داری تحویل دهد

دلار ۴۲۰۰ و نرخ تسعیر بودجه؟

خبر دوم علی ربیعی، میزان تخصیص [دلار](#) ۴۲۰۰ تومان برای [واردات](#) کالاهای اساسی بود. به گفته او، در نظر گرفته شد که ۱۰ / ۵ میلیارد

[دلار](#)

برای تامین

[کالاهای اساسی](#)

با نرخ ۴۲۰۰ تومان تخصیص یابد. به نظر می‌آید طبق فروض بودجه،

[دولت](#)

در نظر گرفته تا بتواند روزی یک میلیون بشکه

[نفت](#)

با نرخ ۵۰ دلار به فروش رساند. اگر

[دولت](#)

موفق به تحقق این هدف شود، ۱۸ / ۲ میلیارد دلار

[درآمد](#)

ارزی به دست می‌آورد. طبق

[قانون](#)

برنامه ششم توسعه، دولت باید در سال آینده ۳۶ درصد از درآمدهای ارزی را به

[صندوق توسعه ملی](#)

واریز کند. اما به نظر در جلسات سران قوا به این جمع‌بندی رسیده‌اند که سهم صندوق در بودجه سال آتی، صفر باشد. البته این تصمیم نیاز به تایید فرمانده کل قوا خواهد داشت. اگر سهم شرکت ملی

[نفت](#)

(

۵

/

۱۴

درصد) از درآمد دلاری کسر شود، دولت ۱۵ / ۵ میلیارد دلار در اختیار خواهد داشت. ۱۰ / ۵ میلیارد دلار از این درآمد با نرخ ۴۲۰۰ تومان تسعیر می‌شود و مابقی در اختیار دولت خواهد بود که با چه نرخ تبدیل به ریال کند

اگر دولت نرخ بازار نیما را مللک قرار دهد، می‌تواند در حدود ۵۵ هزار میلیارد تومان درآمد ریالی کسب کند. با توجه به اینکه، بودجه عمرانی سال آینده را ۶۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرده است و دولت از ابتدا قرار بوده درآمد نفتی را صرف بودجه عمرانی کند، این اعداد در ظاهر با هم همخوانی دارند. اما سوال اینجاست که آیا دولت با فرض شرایط تحریمی، قادر به فروش یک میلیون بشکه در روز خواهد بود یا خیر؟ دولت در بودجه سال آتی در این حالت می‌تواند تا ۹۹ هزار میلیارد تومان

[درآمد](#)

نفتی کسب کند، در حالیکه این رقم برای بودجه سال جاری معادل ۵۷ هزار میلیارد تومان بوده است

حفره بودجه

اعدادی که تاکنون از سوی مقامات دولت در مورد بودجه نقل شده، یک حفره را شکل می‌دهد. سقف بودجه ۴۸۰ هزار میلیارد تومان است، در نتیجه مجموع منابع دولت از سه کانال واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای (نفتی)، واگذاری دارایی‌های مالی (اوراق مالی) و درآمدها باید به این میزان برسد. در بهترین حالت اگر فرض شود درآمدهای نفتی به ۱۰۰ هزار میلیارد تومان برسد و درآمدهای دولت هم در حدود ۲۳۰ هزار میلیارد تومان باشد (مجموع درآمدهای مالیاتی، گمرکی و سود شرکت‌ها)، ۱۵۰ هزار میلیارد تومان دیگر باقی می‌ماند. در حالی که تنها ابزاری که برای دولت جهت **پوشش** این هزینه‌ها در دسترس است، اوراق مالی است.

طبق

قانون

برنامه ششم توسعه، سقف مجاز دولت برای انتشار اوراق مالی در سال آتی معادل ۵۰ هزار میلیارد تومان است. البته به نظر با گنجاندن تبصره در بودجه ۹۹، به دولت اجازه داده شده تا از این سقف عبور کند. دولت در نسخه اصلاحی بودجه ۹۸ نیز از طریق افزایش فروش اوراق، منابع حساب ذخیره ارزی، مولدسازی دارایی‌های دولت و صندوق توسعه ملی، توانست مقداری از عقب‌ماندگی نفتی را جبران کند و این بار نیز چنین تصمیمی به نظر در حال اتخاذ است. حتی اگر سقف منابع حاصل از اوراق مالی دولت به شکل ۱۰۰ درصدی هم افزایش یابد، بازهم یک شکاف ۵۰ هزار میلیارد تومانی باقی می‌ماند که حفره بزرگی محسوب می‌شود.

البته اطلاعات بودجه کامل نیست و برخی از فروض مطرح شده نیز می‌تواند تغییر کند.

مقایسه بودجه سال ۹۹ و ۹۸ (هزار میلیارد تومان)			
بودجه ۹۸	بودجه ۹۹	تغییر بودجه ۹۹	درصد تغییر
۱۲۴	۱۷۵	۵۱	۴۱٪
۵۷	۵۷	۰	۰٪
۲۲۵	۲۰	-۲۰۵	-۹۱٪
۲۳	۶۰	۳۷	۱۶۱٪
۲۸۶	۴۸۰	۱۹۴	۶۸٪

منبع: روزنامه دنیای اقتصاد- شماره 4769 - تاریخ 98/9/14

روابط عمومی کانون انجمن‌های صنفی دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی کشور

